

สรุปปัญหา ข้อเสนอแนะ และวิจารณ์

สตรอบเบอร์เป็นพืชที่นำมาปลูกในประเทศไทยประมาณ 40 กว่าปีมาแล้ว แต่เพิ่งเริ่มมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางเมื่อ 8-9 ปีที่ผ่านมาเอง สตรอบเบอร์เป็นผลไม้ที่มีสีแดงสด รสหวานอมเปรี้ยว กลิ่นหอม เป็นที่นิยมของผู้บริโภค และนิยมใช้เป็นของขวัญในโอกาสต่าง ๆ ราคาขายในท้องตลาดจึงอยู่ในเกณฑ์สูงเมื่อเทียบกับผลไม้อื่น ๆ เช่น องุ่น ลำไย ลองกอง ฯลฯ แต่เนื่องจากวิธีการปลูกสตรอบเบอร์ ตลอดจนการดูแลรักษา ยังไม่เป็นที่แพร่หลายในหมู่เกษตรกรมากนัก เจ้าของสวนที่ประสบผลสำเร็จในการลงทุนทำสวนสตรอบเบอร์ จึงมักจะเป็นผู้ที่เข้ามาหลายปีแล้ว เพราะมีความรู้มีความชำนาญงานจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ส่วนเกษตรกรที่ยังไม่เคยปลูก เมื่อมาทดลองปลูกในปีแรก ๆ นั้น ก็มักจะได้ผลผลิตต่ำกว่าที่ควรจะเป็น คุณภาพของผลก็ไม่ได้มาตรฐาน ทำให้ขายไม่ได้ราคา จนถึงอาจขาดทุนได้ และมีเกษตรกรจำนวนไม่น้อยที่เกิดความท้อแท้จนเลิกปลูกสตรอบเบอร์หันไปปลูกพืชอื่นที่ตนถนัดตามเดิม

จากการศึกษา ค้นคว้า และสำรวจ การทำสวนสตรอบเบอร์ในจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน ได้พบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ค่าพันธุ์ที่แพง
2. วัสดุปลูกต่าง ๆ ในการปลูก และหลังเก็บเกี่ยว
3. ความรู้ในด้านศัตรูพืช
4. ต้นตลาดและการขนส่ง
5. ปัญหาที่ดิน

1. ปัญหาด้านค่าพันธุ์

สตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทานเบอร์ 16 (Tioga) นั้นมีราคาขายต้นละ ประมาณ 1.50-2.00 บาท ในการทำสวนสตรอเบอร์รี่ 1 ไร่จะใช้ต้นพันธุ์ปลูกประมาณ 10,000 ต้น และคิดเป็นค่าพันธุ์ประมาณ 15,000 บาท ทำให้เกษตรกรที่ฐานะยากจนไม่สามารถซื้อสตรอเบอร์รี่พันธุ์นี้มาปลูกได้อย่างเต็มที่ อาจปลูกได้ไม่ถึง 10,000 ต้น ต่อพื้นที่ 1 ไร่ เกษตรกรที่ฐานะยากจนจึงนิยมซื้อสตรอเบอร์รี่พันธุ์พื้นเมืองมาปลูก เพราะมีราคาถูกกว่า คือ ต้นละ 50 สตางค์เท่านั้น และคิดเป็นค่าพันธุ์ต่อ 1 ไร่เพียง 5,000 บาท แต่เนื่องจากสตรอเบอร์รี่พื้นเมืองนี้ไม่เหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศของประเทศไทย ให้ผลผลิตต่ำกว่าพันธุ์โทโกก้า ผลมีขนาดเล็ก ผลสดมีรสขาดิเลวนอกจากนี้ผลสดยังมีความนิ่ม บอบช้ำได้ง่าย แม้จะส่งจากสวนไปยังตลาดในจังหวัดเชียงใหม่เองก็ชอกช้ำเน่าเสียได้ง่ายในเวลาอันรวดเร็วมาก จึงไม่เป็นที่นิยมของผู้บริโภค ขายได้ราคาถูก เกษตรกรผู้ปลูกจึงมีรายได้น้อย และบางรายถึงกับขาดทุน

จากการสำรวจเกษตรกรผู้ปลูกสตรอเบอร์รี่ทั้ง 2 พันธุ์ พบว่าไม่มีรายใดทำการส่งสวนพันธุ์สตรอเบอร์รี่ (เพาะต้นไหล) ไว้เพื่อใช้เป็นพันธุ์ปลูกในปีต่อไปเลย เพราะเมื่อหมดฤดูการเก็บเกี่ยวซึ่งอยู่ระหว่างเดือนเมษายนนั้นแล้ว ชาวสวนบางรายก็จะปลูกพืชอื่น เช่น ไม้ดอก ผักต่าง ๆ บางรายก็จะเปลี่ยนงานไปรับจ้าง จึงปล่อยให้ต้นสตรอเบอร์รี่โทรมไปอย่างน่าเสียดาย

2. ปัญหาด้านวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ในการปลูกและหลังการเก็บเกี่ยว

ปัจจุบันความรู้ทางวิชาการในการทำสวนสตรอเบอร์รี่ยังไม่เป็นที่แพร่หลายในหมู่เกษตรกรโดยทั่วไปนัก เกษตรกรส่วนใหญ่จึงไม่ทราบว่า จะปฏิบัติอย่างไรซึ่งจะทำให้ได้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพดี เช่น ไม่ทราบว่า จะเตรียมดินให้มีลักษณะอย่างไร ดินชนิดใด ระดับการปลูกของต้นว่าปลูกลึก ปลูกตื้น จะมีผลต่อการเจริญเติบโตของต้นสตรอเบอร์รี่อย่างไร ยังไม่ทราบว่า การออกดอกของสตรอเบอร์รี่นั้นจะออกมากในอากาศแบบใด ไม่ทราบถึงการใช้วัสดุคลุมดินรองรับผล การให้น้ำ การให้ปุ๋ย ที่ถูกวิธีเป็นต้น นอกจากนี้แล้วการบรรจุผลสดและภาชนะที่ใช้บรรจุก็ยังไม่สะอาดและถูกวิธีเท่าใดนัก ทำให้ผลสตรอเบอร์รี่ชอกช้ำได้ง่ายและเน่าอย่างรวดเร็วก่อนถึงมือผู้บริโภค

3. ปัญหาด้านศัตรูพืช

ในการทำสวนสตรอเบอร์รี่นั้น ถ้าต้นสตรอเบอร์รี่ได้รับความเสียหายจากศัตรูพืชแล้ว จะทำให้หยุดการเจริญเติบโต ต้นไม้แข็งแรง ผลผลิตลดน้อยลงอย่างเด่นชัด เช่น ในกรณีการระบาดของเพลี้ยไฟ ไรขาขาว ไวรรัส และเชื้อราต่าง ๆ จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรบางส่วนยังไม่ทราบถึงวิธีป้องกันและกำจัดที่ดีเท่าใดนัก รอคจนต้นสตรอเบอร์รี่เสียหายมากแล้วจึงหาวิธีแก้ไข ทำให้ได้รับความเสียหายไปเป็นจำนวนมาก

4. ปัญหาด้านตลาดและการขนส่ง

ราวเดือนกุมภาพันธ์จะมีสตรอเบอร์รี่ป้อนตลาดมาก เกษตรกรผู้ปลูกจึงมักจะถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลางอยู่เสมอ จากการสำรวจข้อมูลของฤดูกาลปลูกสตรอเบอร์รี่ปี 2524-2525 นั้นพบว่า ราคาตลาดของสตรอเบอร์รี่พันธุ์โทโอเก้ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์มีราคาต่อ กก. ประมาณ 10-35 บาท (ต้นทุนเฉลี่ยคือ 16.91 บาทต่อ กก.) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของผลว่าเป็นผลขนาดเล็กหรือใหญ่ ซึ่งราคาในระดับนี้จะต่ำกว่าในช่วงเดือนธันวาคม และเดือนมกราคมมาก เพราะในช่วงนั้นสตรอเบอร์รี่พันธุ์โทโอเก้สามารถขายได้ราคาต่อ กก. ประมาณ 80-150 บาท

สำหรับสตรอเบอร์รี่พันธุ์พื้นเมืองนั้นในช่วงเดือนกุมภาพันธ์จะมีราคาขายเพียง กก. ละประมาณ 6-12 บาทเท่านั้น (ต้นทุนเฉลี่ยเท่ากับ 9.75 บาทต่อ กก.) ซึ่งนับเป็นราคาที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับสตรอเบอร์รี่พันธุ์โทโอเก้ในช่วงเดือนเดียวกัน ทั้งนี้เพราะสตรอเบอร์รี่พันธุ์พื้นเมืองมีตลาดหลักคือ ส่งให้โรงงานแปรรูปต่าง ๆ ซึ่งถูกกดราคาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อนึ่งก็เป็นที่ทราบแล้วว่า สตรอเบอร์รี่ไม่สามารถเก็บไว้ได้นานเกิน 3 วัน ดังนั้นเกษตรกรจึงจำเป็นต้องขายให้แก่พ่อค้าคนกลางต่าง ๆ แม้ว่าจะได้ราคาต่ำเพียงใดก็ตาม

ส่วนปัญหาด้านการขนส่งนั้น เนื่องจากถนนหนทางสู่ตลาดส่วนใหญ่ยังไม่ดีพอ ประกอบกับการบรรทุกยังไม่ถูกวิธีนัก จึงทำให้สตรอเบอร์รี่เสียหายได้ง่าย และเมื่อมาถึงตลาดผลอาจช้ำ ทำให้ขายได้ราคาถูก

5. ปัญหาเรื่องที่ดิน

เกษตรกรผู้ปลูกสตรอเบอร์รี่ส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง และมีประมาณ 10 ปีก่อน แหล่งที่ใช้ปลูกสตรอเบอร์รี่กันมากก็คือ หมู่บ้านข้างเขื่อน ตำบลข้างเขื่อน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

โดยเกษตรกรจะ เข้าที่สำหรับการทำงานสตรอเบอร์รี่ของตนเองได้ในอัตราที่ไม่แพงนัก แต่ในปัจจุบันที่ดินบริเวณดังกล่าวถูกเจ้าของเรียกคืนเพื่อทำเป็นบ้านจัดสรรไปเกือบหมด เกษตรกรที่เคยเข้าที่ดินบริเวณนั้นในการทำสตรอเบอร์รี่ จึงต้องแสวงหาแหล่งใหม่ซึ่งอยู่ไกลชุมชนออกไปอีก เช่น ย้ายไปทำในเขตอำเภอแม่ริม เป็นต้น ซึ่งการที่สวนอยู่ไกลแหล่งชุมชนนั้นทำให้การขนส่งไปสู่ตลาดลำบากยิ่งขึ้นและทำให้ขาดลูกค้าประเภทที่มาซื้อเองที่สวนไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์และศึกษาถึงปัญหาในด้านต่าง ๆ ของการทำงานสตรอเบอร์รี่ จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. เกษตรกรควรเลือกปลูกสตรอเบอร์รี่พันธุ์โทโอگا เพราะให้ผลตอบแทนสูงกว่าการปลูกสตรอเบอร์รี่พันธุ์พื้นเมือง ตลาดการจำหน่ายก็กว้างกว่าพันธุ์พื้นเมือง เกษตรกรผู้ปลูกพันธุ์โทโอกาจึงมีความมั่นใจในการที่จะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มกับการลงทุน และเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตของสตรอเบอร์รี่โทโอกาถึง เกษตรกรผู้ปลูกควรทำการส่งวนพันธุ์ (ขยายต้นโหล) ของสตรอเบอร์รี่สำหรับฤดูการเพาะปลูกในปีต่อ ๆ ไปเอง เพราะจะทำให้เสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการซื้อต้นพันธุ์ (ต้นโหล) มาปลูก ซึ่งจากการสำรวจที่โครงการหลวงบนดอยอินทนนท์นั้นพบว่า ค่าใช้จ่ายในการเพาะต้นโหลของสตรอเบอร์รี่โทโอกาต่อ 1 ต้นเท่ากับ 90 สตางค์¹ ซึ่งจะทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในด้านพันธุ์ไปเป็นจำนวนเงินถึง 6,000 บาทต่อไร่ จากการคำนวณต่อไปนี้คือ

กรณีซื้อต้นพันธุ์มาปลูก	10,000 ต้น ๆ ละ 1,50 บาท	= 15,000 บาท
กรณีขยายพันธุ์เอง	10,000 " 0,90 บาท	= <u>9,000</u> "
พื้นที่ปลูก 1 ไร่ (10,000 ต้น) สามารถประหยัดค่าพันธุ์ได้		= <u><u>6,000</u></u> "

จากผลลัพธ์ที่คำนวณได้นี้ เกษตรกรผู้ปลูกสตรอเบอร์รี่จึงควรที่จะทำการส่งวนพันธุ์เอง ซึ่งจะเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการทำสตรอเบอร์รี่ โดยเฉพาะเกษตรกรที่ฐานะทางการเงินไม่ค่อยดีจะทำให้ช่วยลดปัญหาเรื่องเงินทุนไม่เพียงพอออกไปได้ หรืออาจทำได้อีกวิธีหนึ่งก็คือเกษตรกรควร

¹ ภาคผนวกหน้า 119

เริ่มปลูกสตรอเบอร์รี่โทโกก้าทีละน้อยตามกำลังเงินทุนที่ตนมีอยู่ เช่น อาจทำการปลูกบนพื้นที่ 1 หรือ 2 งาน และในขณะที่เดียวกันก็ปลูกพืชผักตามฤดูกาลไปด้วย รอจนเก็บสะสมเงินกำไรไว้ ได้มากแล้วจึงค่อยนำมาลงทุนทำสวนสตรอเบอร์รี่อย่างเต็มตัวในภายหลัง

2. หน่วยงานราชการ ควรหาทางเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิชาการเกี่ยวกับสตรอเบอร์รี่ โดยอาจทำเป็นรูป เอกสาร หนังสือ แจกให้เกษตรกร หรือให้เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านส่งเสริมการเกษตรออกไปฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรเป็นครั้งคราว เพื่อให้เกษตรกรได้มีความรู้ ความเข้าใจใน การทำสวนสตรอเบอร์รี่อย่างถูกวิธี เพื่อให้ได้ผลผลิตตามมาตรฐาน เป็นการขจัดปัญหาต่าง ๆ ใน ด้านการปลูก การเก็บเกี่ยว ด้านศัตรูพืช และการขนส่งต่าง ๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

3. เกษตรกรควรรวมตัวกันเป็นกลุ่ม หรือสหกรณ์เพื่อให้มีอำนาจต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง มิให้ถูกกดราคามากเกินไป นอกจากนี้แล้วเกษตรกรควรเรียนรู้ถึงวิธีการแปรรูปอย่างง่ายของผลผลิต สตรอเบอร์รี่ เช่น การทำน้ำผลไม้ ทำแยม ตากแห้ง ฯลฯ เพื่อจะได้นำมาแปรรูปผลผลิตในช่วงที่ สตรอเบอร์รี่ออกสู่ตลาดมากและมีราคาถูก อันจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายผลผลิตในตอนนั้น

4. หน่วยงานของราชการที่เกี่ยวข้องควรหาที่ดินที่มีได้ใช้ประโยชน์ให้เป็นที่ทำกินของ เกษตรกรผู้ปลูกสตรอเบอร์รี่โดยให้ เสียค่าเช่าที่ในอัตราที่ไม่แพง เกินไปนัก เช่น ที่บริเวณของกรม ทหารสัตว์ต่าง ซึ่งเป็นเขตติดต่อระหว่างอำเภอเมืองกับอำเภอแม่ริมที่เคยอนุญาตให้เกษตรกร เข้าไปทำสวนสตรอเบอร์รี่ได้ เพราะที่ดินบริเวณดังกล่าวได้ปล่อยให้รกร้างว่างเปล่าโดยมิได้ใช้ ประโยชน์แต่อย่างใด

ปัญหาในการส่งเสริมสตรอเบอร์รี่ให้เป็นพืชปลูกทดแทนฝิ่นของชาวไทยภูเขา

การส่งเสริมให้ชาวไทยภูเขาปลูกสตรอเบอร์รี่ทดแทนการปลูกฝิ่นนั้น เพิ่งเริ่มทำมา ตั้งแต่ฤดูการปลูก 2522-2524 แต่การปลูกฝิ่นของชาวไทยภูเขานั้นได้กระทำกันมาตั้งแต่ ครั้งบรรพบุรุษแล้วจนชาวไทยภูเขาเองก็ว่าการปลูกฝิ่นนั้นเป็นประเพณีนิยม ดังนั้นในการส่งเสริม ระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา จึงพบว่ามีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น ซึ่งพอจะจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะคือ

1. ปัญหาเรื่องขาดการเอาใจใส่ดูแลในการปลูกสตรอเบอร์รี่
2. ปัญหาด้านภาษา
3. ปัญหาด้านการขนส่งมาสู่สถานี

1. ปัญหาเรื่องขาดการเอาใจใส่ดูแลในการปลูกสตรอเบอร์รี่

จากการสำรวจและสอบถามพบว่า โดยทั่วไปแล้วชาวไทยภูเขาายังขาดการเอาใจใส่ดูแลในการปลูกสตรอเบอร์รี่ของตนอยู่มาก ทั้งนี้เพราะชาวไทยภูเขาเคยชินต่อการปลูกฝิ่น หรือพืชผักอื่น ๆ ของตน ซึ่งไม่ค่อยเอาใจใส่ดูแลเท่าใดนัก คงปล่อยให้เจริญเติบโตตามธรรมชาติเสียมากกว่า เมื่อชาวไทยภูเขาปลูกสตรอเบอร์รี่และไม่เอาใจใส่ดูแลเท่าที่ควร เช่น ไม่กำจัดวัชพืช ไม่รดน้ำ ไม่ตกแต่งใบและปลีดอก ตลอดจนไม่สังเกตดูว่าต้นสตรอเบอร์รี่กำลังเริ่มเป็นโรค รอคจนเป็นโรคมามาก ๆ ถึงมาแจ้งที่สถานีส่งเสริม จึงทำให้การกำจัดโรคไม่ได้ผลไปด้วย นอกจากนี้แล้วชาวไทยภูเขาส่วนใหญ่ไม่ได้ทำรั้วกันบริเวณที่ปลูกสตรอเบอร์รี่ของตน จึงทำให้สัตว์เลี้ยงของชาวไทยภูเขาหรือของเพื่อนบ้านใกล้เคียง เช่น หมู ม้า วัว ควาย สามารถเข้าไปกินผลสตรอเบอร์รี่ หรือเหยียบย่ำบนแปลงที่ปลูก ทำให้เกิดผลเสียหายแก่สตรอเบอร์รี่เป็นอย่างมาก

2. ปัญหาด้านภาษา

เนื่องจากชาวไทยภูเขาส่วนใหญ่ไม่เคยเรียนภาษาไทย จึงทำให้เขียนและอ่านภาษาไทยไม่ได้ สำหรับภาษาพูดนั้น ชาวไทยภูเขาพอจะเข้าใจได้บ้าง ดังนั้นในการปฏิบัติงานส่งเสริมให้ชาวไทยภูเขาปลูกสตรอเบอร์รี่ทดแทนฝิ่นนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ของโครงการได้อธิบายหรือทำการสาธิตวิธีการปลูกและการบำรุงรักษาต่าง ๆ ชาวไทยภูเขาจึงเข้าใจได้บ้างว่าปกติ และเมื่อนำไปปฏิบัติจริงก็พบว่ามีการหลงลืมและปฏิบัติไม่ถูกวิธีบ้าง เช่น ระยะเวลาที่สตรอเบอร์รี่ออกดอกมาก ๆ ตามหลักแล้วจะต้องปลีดอกทิ้งบ้างให้เหลือประมาณ 7-13 ดอกต่อต้น เพราะถ้ามีจำนวนดอกมากเกินไปจะแย่งอาหารกันและจะทำให้ได้ผลมีขนาดเล็ก แต่ในทางปฏิบัติแล้วชาวไทยภูเขาจะไม่ยอมปลีดอกทิ้ง เพราะคิดว่าถ้าต้นสตรอเบอร์รี่ออกดอกมากก็จะทำให้ได้ผลมากโดยไม่ได้คำนึงถึงว่าจะทำให้ผลมีขนาดเล็กและขายได้ราคาถูกลง นอกจากนั้นแล้วยังพบว่ามีชาวไทยภูเขาบางรายที่กล่าวหาว่า เจ้าหน้าที่ของสถานีโกงเงินค่าขายสตรอเบอร์รี่ของตนเอง ทั้งนี้เพราะชาวไทยภูเขาอ่านตัวหนังสือไทยไม่ออก แม้ว่าทางเจ้าหน้าที่จะมีตัวเลขยืนยันรายได้จากการขายของชาวไทยภูเขาแต่ละรายเป็นหลักฐานอยู่ก็ตาม

3. ปัญหาด้านการขนส่งมาสู่สถานี

ระยะทางจากส่วนสตรีทเบอร์รี่ของชาวไทยภูเขาบนตอยอินทนนท์มาสู่สถานี ณ บ้านขุนกลาง นั้นพบว่ามีระยะทางไกลสุดประมาณ 4 กิโลเมตร ซึ่งการขนส่งมาสู่สถานีนั้นทำได้วิธีเดียวคือ ชาวไทยภูเขาจะบรรทุกสตรีทเบอร์รี่ลงในภาชนะ เช่น ตะกร้า กระบุง แล้วแบกมาส่งที่สถานี ซึ่งตลอดทางที่ชาวไทยภูเขาเดินมานั้นจะเป็นทางขึ้น-ลงเขาตลอดเวลา ซึ่งทำให้เกิดการบอบช้ำ ผลสตรีทเบอร์รี่จึงได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมากไม่น้อยกว่าชาวเขาจะแบกมาถึงสถานี

ข้อเสนอแนะ

จากปัญหาทั้ง 3 ด้านในการส่งเสริมให้ชาวไทยภูเขาปลูกสตรีทเบอร์รี่ทดแทนฝิ่นนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาที่มีใช้จะสามารถแก้ไขได้ในเวลาอันสั้น ทั้งนี้เพราะเป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความเคยชิน การสื่อสารความเข้าใจ และปัญหาสภาพของสภาพภูมิประเทศ แต่อย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดขึ้นทั้ง 3 ด้านนี้ก็มีได้เป็นปัญหาใหญ่ที่จะทำให้การส่งเสริมต้องหยุดชะงักไปแต่อย่างใด เพียงแต่ทำให้การส่งเสริมไม่ได้ผลตามที่ควรเท่านั้น ซึ่งผู้เขียนก็มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้เพื่อให้การส่งเสริมประสบผลสำเร็จยิ่ง ๆ ขึ้นไปอีก

1. ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถควบคุมดูแลหรือให้คำปรึกษาแนะนำได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น อันจะเป็นผลทำให้ชาวไทยภูเขาได้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการปลูกสตรีทเบอร์รี่ได้ดีขึ้นกว่าเดิม และจะทำให้การปลูกสตรีทเบอร์รี่ของตนได้ปริมาณผลผลิตสูงขึ้น และทำให้มีรายได้สูงตามไปด้วย

2. หาวิธีออกแบบภาชนะที่เหมาะสมต่อการขนส่งบนภูเขา เพื่อกันมิให้สตรีทเบอร์รี่ได้รับแรงกระแทกมาก ซึ่งจะทำให้ผลผลิตของชาวไทยภูเขาได้รับความเสียหายจากการขนส่งน้อยลงกว่าเดิม

วิจารณ์

สตรีทเบอร์รี่พันธุ์โทโอเก้ (พันธุ์พระราชทานเบอร์ 16) เป็นพืชที่หารายได้อย่างสูงให้แก่เกษตรกรผู้ปลูก เกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดอื่นในภาคเหนือ เช่น จังหวัดเชียงราย กำลังตื่นตัวมาทำการปลูกสตรีทเบอร์รี่กันมากมาย แต่ในการปลูกสตรีทเบอร์รี่นั้น จะประสบผลสำเร็จก็ต่อเมื่อเกษตรกรผู้ปลูกเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านวิชาการและการปฏิบัติต่าง ๆ เท่านั้น

เพราะสตรอเบอร์รี่เป็นพืชที่ต้องการความเอาใจใส่ดูแลอย่างสูง เกษตรกรมือใหม่มักจะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ส่วนสตรอเบอร์รี่พันธุ์พื้นเมืองนั้น เกษตรกรไม่ควรปลูก ทั้งนี้เพราะพันธุ์พื้นเมืองให้ผลผลิตต่ำ สีส้มล้วย รสชาติไม่เป็นที่นิยมของผู้บริโภค ราคาจึงถูกมาก ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกได้กำไรน้อยและบางรายก็ถึงกับขาดทุนได้ แต่การลงทุนทำสวนสตรอเบอร์รี่โทโงก้านั้นก็ต้องใช้เงินจำนวนมากพอสมควร คือ ประมาณ 45,380 บาทต่อไร่ เกษตรกรที่มีฐานะยากจนอาจประสบปัญหาได้

สำหรับตลาดการค้าจำหน่ายของสตรอเบอร์รี่พันธุ์โทโงก้านในปัจจุบันนี้ เป็นตลาดของผู้บริโภคที่มีฐานะค่อนข้างดี ส่วนใหญ่มักใช้เป็นของขวัญ ของฝาก เพราะสตรอเบอร์รี่มีราคาแพงพอสมควรเมื่อเทียบกับผลไม้พื้นบ้านของประเทศไทย เช่น ลำไย มะละกอ สับปะรด การที่สตรอเบอร์รี่มีราคาแพงนั้นก็เพราะ สตรอเบอร์รี่เป็นพืชที่ใหม่ต่อตลาดในประเทศไทย แหล่งที่ทำการเพาะปลูกได้ดีก็คือ บริเวณที่มีอากาศหนาวเย็นทางภาคเหนือเท่านั้น และปริมาณผลผลิตของสตรอเบอร์รี่ในปัจจุบันก็มีปริมาณที่ไม่ล้นตลาดผู้บริโภคที่มีฐานะดีเท่าใดนัก แต่ในอนาคตถ้ามีเกษตรกรทำสวนสตรอเบอร์รี่เป็นจำนวนมากขึ้นกว่าเดิม ปริมาณผลผลิตจะมีมากและเมื่อถึงเวลานั้นแนวโน้มของตลาดของสตรอเบอร์รี่ก็จะกระจายสู่ตลาดผู้บริโภคโดยทั่วไปด้วย กล่าวคือจะมีราคาถูกลงกว่าในปัจจุบันนั่นเอง และเมื่อราคาถูกลงกว่าเดิมมาก เกษตรกรจำเป็นต้องหาวิธีลดต้นทุนการผลิตของตนลงหรือหาวิธีการที่จะทำให้ได้ปริมาณผลผลิตมากขึ้น เช่นนั้นแล้วอาจทำให้ได้รับผลตอบแทนที่ไม่คุ้มกับการลงทุนก็ได้

นอกจากนี้แล้ว เกษตรกรผู้ทำสวนสตรอเบอร์รี่ควรศึกษาถึงวิธีการแปรรูปผลสดของสตรอเบอร์รี่ด้วย เช่น การทำแยม การทำน้ำสตรอเบอร์รี่ หรือการทำสตรอเบอร์รี่ตากแห้ง เพราะว่าในช่วงที่มีปริมาณผลผลิตสตรอเบอร์รี่ล้นออกสู่ตลาดมากและขายได้ราคาถูกนั้น เกษตรกรจะได้ทำการแปรรูปผลสด ซึ่งจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นกว่าการขายผลสดในขณะนั้น ทั้งยังเป็นทางเลือกเลี่ยงปัญหาการถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลางอีกด้วย

ในด้านการส่งเสริมให้ชาวไทยภูเขาปลูกสตรอเบอร์รี่ทดแทนฝิ่นนั้น ถ้าสามารถแก้ไขปัญหาดัง ๆ คือ การขาดการเอาใจใส่ดูแล ด้านภาษา การขนส่งมาสู่สถานี ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นได้ งานส่งเสริมก็จะประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น และเมื่อชาวไทยภูเขาปลูกสตรอเบอร์รี่กันเป็นจำนวนมากในอนาคต จะทำให้มีผลผลิตสตรอเบอร์รี่ป้อนสู่ตลาดมากขึ้นเกี่ยวกับผลผลิตของเกษตรกรพื้นราบ ตลาดของสตรอเบอร์รี่ก็จะกระจายสู่ตลาดของผู้บริโภคโดยทั่วไปด้วย